

سیگنال‌های مثبت وزیر اقتصاد به بازار سرمایه

وزیر امور اقتصادی و دارایی در روزهایی اخیر سیگنال‌های مثبتی را به اقتصاد کشور داد که از آن جمله می‌توان به بازگشت اعتماد سهامداران به بازار سرمایه و رفع ناترازی شبکه بانکی کشور اشاره کرد.

صفحه ۳

صدور مجوز برای مشاوران املاک در کمتر از ۲ هفته

مدیر کل راه و شهرسازی استان تهران از صدور مجوز پروانه کسب در صورت کامل بودن مدارک و بازگذاری در درگاه ملی مجوزها در کمتر از ۱۵ روز خبر داد.

صفحه ۴

سهم ۷۹ درصدی کسب‌وکارها از تسهیلات بانکی

گزارش تازه اتاق بازرگانی تهران نشان می‌دهد که با وجود افزایش چشمگیر تسهیلات بانکی به کسب‌وکارها در سه‌ماهه نخست امسال، همچنان بخش صنعت و معدن از سهم هدف‌گذاری شده در برنامه ششم توسعه بازمانده و چالش‌های تأمین مالی این حوزه پابرجاست.

صفحه ۲

قول مساعد سفیر چین برای تسهیل صدور ویزا و بازنگری در تعرفه‌ها

رئیس اتاق بازرگانی ایران در دیدار با سفیر چین بر اجرای برنامه‌های قرارداد ۲۵ ساله، حذف ویزا و بازنگری در تعرفه‌ها تأکید کرد.

صفحه ۳

مشترک میان ایران و ترکمنستان امضا شد. گاز، گمرکات، همکاری‌های دیپلماتیک و خواهرخواندگی دوبندر امیرآباد و ترکمن‌باشی، موضوع اسناد امضا شده است.

پزشکیان: آنچه نوشتیم عملیاتی می‌شود

رئیس‌جمهور کشورمان در نشست مطبوعاتی مشترک با رهبر ملی ترکمنستان، با بیان اینکه امروز روز مبارکی برای ما بود که در خدمت رهبر ملی کشور ترکمنستان بودیم و گفت و گوی خوب و مؤثری بین ما صورت گرفت. ابراز امیدواری کرد که ارتباطات و توافقات فی‌مابین منجر به گسترش همکاری‌ها در سایر زمینه‌ها نیز بشود.

پزشکیان افزود: در فاصله بسیار نزدیکی در عشق آباد با رهبر ملی ترکمنستان دیدار خواهیم داشت و آنچه را نوشتیم به صورت عملیاتی دنبال خواهیم کرد.

دعوت از پزشکیان برای سفر به عشق آباد

رهبر ملی ترکمنستان هم در نشست مطبوعاتی با تأکید بر همکاری گسترده ایران و ترکمنستان از مسعود پزشکیان دعوت کرد تا برای حضور در مراسم سالگرد مختوم قلی فراغی شاعر ترکمن در این کشور حضور یابد.

قربانقلی بردی محمداف با بیان اینکه ما همیشه نسبت به همکاری با برادران ایرانی اهمیت زیادی قائلیم. بر تلاش این کشور برای گسترش این همکاری تأکید کرد.

وی گفت: من تشکر ویژه از برادران ایرانی ام دارم، زیرا ترکمنستان تنها کشوری است که دو بار در مجمع عمومی سازمان ملل بی طرف شناخته شد و ایران در این بی طرفانه شناخته شدن، نقش بسزایی داشت و لذا از این همکاری ایران کمال تشکر را داریم.

رهبر ملی ترکمنستان ضمن ابراز امیدواری برای به ثمررشتن مذاکرات در حوزه پروژه های کلان مانند گاز، انرژی، برق، جاده و حمل و نقل دو کشور، ادامه داد: اعتقاد کامل دارم این طرح‌ها نه تنها در سطح دو جانبه بلکه در سطح منطقه اهمیت زیادی خواهد داشت.

قربانقلی بردی محمداف در بخش دیگری از سخنان خود، به ترجمه فارسی کتاب خود، با عنوان «تغظیم به مادر» و انتشار آن در ایران اشاره کرد و گفت: برادران ایرانی ام کتابم با عنوان تغظیم به مادر را به فارسی ترجمه کرده اند که نشان احترام برادران ایرانی نسبت به ماست، البته کشور مادر، مقدس است و احترام زیادی برای مادر قائلیم چون مادر تنظیم کننده خانواده است و این نشان دهنده اشتراکات فرهنگی دو کشور است.

رهبر ملی ترکمنستان ضمن تشکر از گروهی که این کتاب را ترجمه کرده اند، بیان کرد: ما روابط برادری بین ایران و ترکمنستان داریم که امیدوارم ابدی باشد.

گرانی خودسرانه نان تخلف است

افتتاح تالار و سامانه ارز خدماتی؛ گامی نو در ساماندهی بازار ارزی

صفحه ۲

نظارت روی فروشگاه‌های اینترنتی با اینماد فراگیر می‌شود

صفحه ۴

رهبر ملی ترکمنستان هم در سخنان خود، با ابراز خرسندی از سطح بسیار خوب همکاری‌های منطقه‌ای و بین المللی تهران-عشق آباد، بر عزم دولت این کشور برای حمایت از ابتکارات بین المللی ایران تأکید کرد.

قربانقلی بردی محمداف با اشاره به تلاش‌های این کشور در زمینه استقرار صلح و ثبات در منطقه، بر علاقه مندی کشورش برای توسعه همکاری‌های امنیتی میان دو کشور تأکید کرد و گفت: ترکمنستان همچنین علاقه مند به توسعه روابط تجاری و اقتصادی با جمهوری اسلامی ایران و افزایش حمایت عشق آباد از ابتکارات بین المللی ایران

چالش‌ها و مشکلات تأکید کرد. گسترش همکاری در بخش‌های نیرو، ترانزیت، برق، همکاری‌های مشترک دو کشور در بخش گاز و پتروشیمی، صدور خدمات فنی و مهندسی، هدف‌گذاری برای ترانزیت ۲۰ میلیون تنی کالا میان دو کشور، تسهیل صدور روادید، توسعه همکاری‌ها در بخش بنادر و دریانوردی، کریسوری و حمل و نقل جاده‌ای و ریلی از جمله مهم‌ترین محورهای سخنان وزرای نیرو، نفت و راه و شهرسازی جمهوری اسلامی ایران در نشست هیات‌های عالی رتبه ایران و ترکمنستان بود.

آتی که در عشق آباد انجام خواهد شد، شاهد تحقق و اجرای کامل این توافقات باشیم.

ضرورت همکاری درباره مرز و افغانستان در ادامه این نشست، وزیر امور خارجه کشورمان در سخنانی با اشاره به روابط بسیار خوب و مواضع مشترک ایران و ترکمنستان در قبال مسائل منطقه‌ای و بین‌المللی، مرز میان دو کشور را از جمله امن‌ترین نقاط مرزی جمهوری اسلامی ایران عنوان و بر ضرورت بهره‌گیری از ظرفیت مرزها به نفع دو کشور و دو ملت تأکید کرد.

عباس عراقچی بر لزوم همکاری‌های مشترک دو کشور در کمک به افغانستان برای برون‌رفت این کشور از

در ابتدای سخنان خود در این نشست، روابط‌ریشه‌دار و تاریخی دو کشور را زمینه مناسبی برای توسعه همکاری‌ها عنوان کرد و گفت: ما ضمن پایبندی نسبت به تفاهات و پیمان‌های صورت گرفته میان دو کشور، برای رفع موانع و چالش‌های پیش‌روی گسترش روابط آمادگی کامل داریم.

پزشکیان توافقات صورت گرفته میان ایران و ترکمنستان در بخش گاز را اقدامی راهبردی در جهت تبدیل ایران به هاب گازی منطقه و در چهارچوب تأمین منافع دو کشور عنوان کرد و افزود: من شخصاً اجرای توافقات و تعهدات به‌امضا رسیده میان دو کشور را پیگیری خواهم کرد و امیدوارم در دیدار

حاکمی از عزم جدی دو کشور برای پیشبرد همکاری‌های اقتصادی و راهبردی بود.

استقبال اولیه از رهبر ترکمنستان در فرودگاه مهرآباد، توسط فرزانه صادق مالواجرد، وزیر راه و شهرسازی، انجام گرفت. سپس، بعد از دیدارهای سازنده و مذاکرات مشترک، محمداف به دیدار رهبر معظم انقلاب در مجموعه پاستور رفت و درباره زمینه‌های دیگر همکاری و گسترش روابط گفت‌وگو کرد.

استقبال پزشکیان از توافق گازی تأکید مهم رئیس‌جمهور کشورمان در نشست مشترک هیات‌های عالی رتبه ایران و ترکمنستان، اشاره به توافق گازی دو کشور بود. مسعود پزشکیان

در نخستین رویداد مهم سیاست خارجی پس از تشکیل دولت چهاردهم، جمهوری اسلامی ایران شاهد میزبانی مسعود پزشکیان از «قربانقلی بردی محمداف»، رهبر ملی ترکمنستان، بود.

به گزارش گام اقتصادی، این دیدار که در راستای رویکرد جدید سیاست خارجی رئیس‌جمهور پزشکیان و با هدف تقویت و گسترش روابط با کشورهای همسایه انجام شد، به امضای چهار سند همکاری مشترک در حوزه‌های گاز، روادید، امنیت مرزها و گمرکات انجامید و نشانه‌ای از تقویت مناسبات دو کشور همسایه در زمینه‌های اقتصادی و فرهنگی بود. این دیدار با استقبال رسمی در مجموعه فرهنگی-تاریخی سعدآباد آغاز شد و

بورس بانک گام اقتصاد

سهم ۷۹ درصدی کسب‌وکارها از تسهیلات بانکی

گزارش تازه اتاق بازرگانی تهران نشان می‌دهد که با وجود افزایش چشمگیر تسهیلات بانکی به کسب‌وکارها در سه‌ماهه نخست امسال، همچنان بخش صنعت و معدن از سهم هدف‌گذاری شده در برنامه ششم توسعه بازمانده و چالش‌های تامین مالی این‌ حوزه پابرجاست.

به گزارش گام اقتصادی، اتاق بازرگانی تهران در گزارشی اعلام کرد که ۷۹ درصد از کل تسهیلات پرداختی بانک‌ها در سه ماهه نخست امسال به کسب‌وکارها و ۲۱ درصد به خانوارها تخصیص داده شده است.

این آمار نشان می‌دهد که علی‌رغم هدف‌گذاری برنامه ششم توسعه برای اختصاص ۴۰ درصدی تسهیلات به بخش صنعت، این هدف هنوز تحقق نیافته است.

براساس گزارش معاونت بررسی‌های اقتصادی اتاق تهران، کل تسهیلات پرداختی بانک‌ها در سه ماهه اول امسال به ۱۲۱۵ هزار میلیارد تومان رسیده که نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۳۲ درصد افزایش داشته است. از این مبلغ، حدود ۹۵۵ هزار میلیارد تومان به کسب‌وکارها و مابقی یعنی ۲۶۰ هزار میلیارد تومان به خانوارها اختصاص یافته است.

بیشترین سهم تسهیلات بانکی، حدود ۷۴ درصد، به منظور تامین سرمایه در گردش و ایجاد اشتغال به کار گرفته شده است.

بررسی‌ها حاکی از آن است که علی‌رغم افزایش ۱۸ درصدی ارزش تامین سرمایه در گردش نسبت به سال گذشته، سهم آن از کل تسهیلات ۶ درصد کاهش داشته است.

این موضوع بیانگر مشکلات کسب‌وکارها در تامین منابع مالی مورد نیاز است که می‌تواند به کاهش تولید، کاهش بهره‌وری و حتی تعطیلی برخی از واحدها منجر شود.

گزارش اتاق بازرگانی تهران همچنین نشان می‌دهد که سهم بخش خدمات از کل تسهیلات بانکی در سه ماهه نخست امسال، ۳۹ درصد و سهم بخش صنعت ۳۸ درصد بوده است. در بخش‌های دیگر مانند بازرگانی، مسکن و کشاورزی نیز سهم تسهیلات به ترتیب ۱۱، ۶ و ۵ درصد بوده است.

گفتنی است که برنامه ششم توسعه کشور، بانک مرکزی را موظف کرده بود تا ۴۰ درصد از تسهیلات بانکی را به بخش صنعت و معدن اختصاص دهد. اما این هدف در پایان برنامه ششم و با آغاز برنامه هفتم توسعه همچنان محقق نشده است.

رونمایی از نسخه جدید سامانه تسویه بورس انرژی

نسخه جدید سامانه تسویه بورس انرژی از ابتدای شهریور وارد چرخه بهره‌برداری می‌شود. کارگزاران بازار سرمایه برای دریافت دسترسی به این سامانه جدید تنها چند روز فرصت دارند تا با مراجعه به دبیرخانه سپرده‌گذاری مرکزی نام کاربری و رمز عبور خود را دریافت کنند.

به گزارش گام اقتصادی، سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه اعلام کرد نسخه جدید سامانه تسویه بورس انرژی، در راستای بهبود و تسریع فرایند معاملات بازار فیزیکی، از تاریخ ۳ شهریور ۱۴۰۳ جایگزین سامانه فعلی خواهد شد. کارگزاران برای دریافت دسترسی‌های جدید باید از ۲۸ مرداد با همراه داشتن معرفی‌نامه به دبیرخانه سپرده‌گذاری مراجعه کنند، چراکه این سامانه از همان تاریخ قابل بهره‌برداری خواهد بود و عدم دسترسی در موعد مقرر می‌تواند مشکلاتی برای کارگزاران به‌وجود آورد.

به منظور تسهیل روند آشنایی با سامانه جدید و رفع ابهامات احتمالی، وبیناری نیز برای کارگزاران تدارک دیده شده است. بر اساس اطلاعیه، زمان تسویه برای معاملات داخلی سه روز و برای بین‌الملل پنج روز خواهد بود و اعمال جرایم تأخیر نیز در صورت عدم تسویه به موقع اجرایی می‌شود.

تمرکز بر کاهش تورم و رفع مشکلات اقتصادی اولویت است

عبدالناصر همتی، در مراسم معارفه خود، با تأکید بر ضرورت حل چالش‌های اقتصادی کشور، چهار محور اصلی فعالیت‌ها را شامل «ثبات اقتصادی»، «رشد اقتصادی»، «کاهش بیکاری» و «عدالت درآمدی» معرفی و بر لزوم اصلاح شیوه حکمرانی اقتصادی تأکید کرد.

به گزارش گام اقتصادی، عبدالناصر همتی، وزیر جدید اقتصاد، در مراسم معارفه خود با اشاره به شرایط

افتتاح تالار و سامانه ارز خدماتی؛ گامی نو در ساماندهی بازار ارزی

دو گروه به بازار غیر رسمی ارز مقبولیت داده‌اند

قائم مقام مرکز مبادله افزود: «اما این موضوع به دو دلیل، می‌تواند مورد پذیرش عامه قرار نگیرد و ممکن است دو گروه بازار غیر رسمی و آزاد را به رسمیت بشناسند، گروه اول، افرادی هستند که در سامانه نیما رفع تعهد ارزی خود را انجام نمی‌دهند. به عبارتی برخی در سامانه ارز نیمایی صرفا اعلام رفع تعهد می‌کنند و معامله‌ای در چارچوب خرید و فروش ارز را در این سامانه انجام نمی‌دهند و تنها اعلام می‌کنند که در مرحله رفع تعهد ارزی، ارز خود را برای مثال به یک واردکننده ارائه داده‌اند، حال آنکه این

ارز با چه نرخ‌ی ارائه شده، مشخص نیست. نیی‌زاده ادامه داد: گروه دیگر، شامل افرادی است که می‌گویند ما درخواست ارز داده و ارز مورد نیاز ما مشروع (برای مثال ارز مسافری، دانشجویی، گردشگری و موارد دیگر) است. این افراد معتقد هستند که نرخ‌ی که بانک مرکزی اعلام می‌کند را نتوانسته‌اند خریداری کنند و در محل دیگری نتوانسته‌اند ارز مورد نیاز خود را تهیه کنند؛ بنابراین این گروه‌ها نرخ بازار غیر رسمی را به رسمیت می‌شناسند. این اتفاق خود باعث و عامل بروز برخی از مسائل شده است.

نظام رسمی پرداخت مطلوب

وی به کارکرد نظام رسمی پرداخت اشاره کرد و گفت: نظام رسمی پرداخت ارزی رسمی به این شکل است که به صادر کنندگان و واردکنندگان مالک ارز اعلام می‌کند که ارز خود را به کدام گروه‌های بفروشند. به عبارتی می‌گوید که درست است شما مالک ارز هستید، اما ارز خود را به گروه‌هایی که معرفی می‌شوند به فروش برسانید. به این شکل که در این نظام پرداختی یک سری ترتیبات سازماندهی می‌شود که صادرکننده و مالک ارز برای رفع تعهدات ارزی خود، آن ارز را برای مثال به واردکنندگان و تولیدکنندگان بفروشند و در این نظام پرداخت، کسی ارز خود را به کسانی که قاچاقچی کالا هستند، ارائه نمی‌دهد.

سایه نبود نظام رسمی پرداخت

قائم مقام مرکز مبادله به پیامدهای نبود نظام رسمی پرداخت اشاره کرد و گفت: در صورت نبود نظام پرداخت رسمی، مشخص نیست که صادرکنندگان خرد در قبال رفع تعهدات ارزی، ارز خود را به کدام گروه‌ها ارائه می‌دهند. برای مثال مشخص نیست که این ارز به کسی که قصد سرمایه‌گذاری و خرید خانه در خارج کشور را دارد، به کسی که واردکننده کالای قاچاق به کشور است و یا به کسی که تولیدکننده است و برای واردات مواد اولیه تولیدی خود نیازمند ارز است، ارائه می‌شود. علاوه بر این در سمت کسی که متقاضی ارز است، مشخص نیست که این متقاضی، ارز مورد نیاز خود را از چه کسی خریداری کرده است. برای مثال مشخص نیست که مالک ارز، قاچاقچی سوخت به خارج از کشور است یا از افراد دیگری خریداری شده است.

مشروعیت بازار غیر رسمی در نبود نظام رسمی پرداخت

نبی‌زاده ادامه داد: به عبارتی، یک فرایند عرضه و تقاضا توسط صادرکنندگان و واردکنندگان غیر نیمایی در بازار وجود داشت که بانک مرکزی نیز، اجازه رفع تعهد ارزی به آن‌ها داده بود و مشروع بود. به بیان دیگر، بانک مرکزی و وزارت صمت مجوز واردات را داده و صادرات نیز صورت گرفته است، اما سوال این است که این ارز در کدام محل مورد معامله و خرید و فروش قرار گرفته است، همان محلی که بانک مرکزی آن را به رسمیت نمی‌شناسد و در اینجاست که مشکل نمایان می‌شود؛ چراکه صادرکنندگان و واردکنندگان غیر نیمایی در این محل عرضه و تقاضای خود را برطرف می‌کنند و به این صورت بازار غیر رسمی مشروعیت پیدا می‌کند.

لزوم ایجاد بستر برای معاملات رسمی

وی خاطرنشان کرد: متأسفانه در این شرایط اگر قرار به برخورد قهری باشد، به اصطلاح معروف، تر و خشک با یکدیگر می‌سوزد. برای مثال صادرکننده غیر نیمایی در این محل وجود دارد که برایش این سوال مطرح می‌شود که ارز خود را در چه بازار و در کدام محل به فروش برساند؛ بنابراین در این شرایط و زمانی که قرار باشد این بازار غیر رسمی را قبول نداشته باشیم و آن را به رسمیت نشناسیم، در ابتدا باید کسانی که به صورت مشروع حق معامله دارند را در یک محل گرد هم آورده و سازماندهی کنیم که این محل و سازوکار، تالار مبادلات ارز بازرگانی است که تالار ارز توافقی یکی از بازوها و ابزارهای آن است.

بازار رسمی عرضه و تقاضا گام نخست برای شفافیت مبادلات

قائم مقام مرکز مبادله اظهار کرد: یکی از چالش‌هایی که در این زمینه

دشوار اقتصادی، چهار اولویت اصلی این وزارتخانه را ثبات اقتصادی، رشد اقتصادی، کاهش بیکاری و توزیع عادلانه درآمد عنوان کرد. وی با تأکید بر لزوم اصلاح حکمرانی اقتصادی گفت که باید اقدامات جدی برای کاهش ناترازی‌های بودجه و بانک‌ها صورت گیرد. همتی همچنین از لزوم همکاری دولت و مجلس برای رفع چالش‌های اقتصادی یاد کرد و از زحمات سید احسان خاندوزی، وزیر پیشین اقتصاد، قدردانی کرد.

وجود داشت این بود که صادرکنندگانی که مکلف به رفع تعهد ارزی بودند، معتقد بودند که بانک مرکزی تقاضایی برای خرید ارز به آن‌ها ارائه نمی‌دهد و در طرف مقابل نیز بانک مرکزی معتقد است که نمی‌داند چه میزان عرضه وجود دارد که برای آن تقاضا ایجاد کند. زمانی که داده‌ها در این زمینه شفاف شود، بانک مرکزی می‌تواند با سازوکارها و ابزارهای در اختیار خود به میزان عرضه‌ای که در بازار وجود دارد، تقاضا ایجاد کند و در این زمینه نیز صادرکننده اطمینان خاطر دارد که به میزان عرضه‌ای که در قبال رفع تعهد ارزی خود دارد، تقاضای شفاف در یک ساختار پرداخت رسمی وجود دارد. بنابراین، گام نخست این است که یک بازار رسمی برای این عرضه و تقاضا ایجاد شود.

فلسفه ایجاد مرکز مبادله

نبی‌زاده گفت: بانک مرکزی در نظر دارد که تالار ارز بازرگانی را راه اندازی کند که یکی از بخش‌های آن تالار ارز توافقی است. پیش از این، بانک مرکزی برای اینکه بتواند به سیاست‌های ارزی خود سامان دهد، ابزار مخصوص آن را در اختیار نداشت، بنابراین تصمیم به ایجاد مرکز مبادله ارز و طلا گرفت. وقتی مرکز مبادله ایجاد شد، بانک مرکزی متوجه شد که ابزارهای مورد نیاز که مرکز مبادله بتواند سیاست ارزی را پیاده سازی کند، وجود ندارد. در این شرایط مرکز مبادله نزدیک به یک سال برنامه‌ریزی لازم را انجام داد تا بتواند ابزارهای مورد نیاز را به بانک مرکزی معرفی کند و امروز توانست تا مرحله راه اندازی تالار ارز بازرگانی توسعه پیدا کند.

رایزنی با بانک‌ها برای پوشش تامین ارز

وی افزود: البته در این زمینه برخی مشکلات بروکراتیک در شبکه بانکی وجود دارد. برای مثال بانک‌های عامل که در گذشته تنها ارز مورد نیاز عرضه‌های عمده رسمی را تامین می‌کردند، باید به عرضه‌های خرد نیز خدمات ارائه دهند. برای مثال شبکه بانکی باید به عرضه‌های خرد ۴۰۰ هزار دلاری سرویس دهد که در گذشته کف این عرضه‌ها ۳۰ الی ۴۰ میلیون دلار بود و این مسئله کار شبکه بانکی را بیشتر می‌کند. با این حال رایزنی‌های لازم با شبکه بانکی کشور در این رابطه صورت گرفته است. قائم مقام مرکز مبادله با اشاره به اقدام بانک مرکزی برای افتتاح تالار ارز توافقی گفت: باید اعتراف کرد که برای بانک مرکزی و مرکز مبادله اقدام آسان‌تر آن بود که سامانه ارز نیمایی و مبادلات نیمایی به مرکز مبادله منتقل شود که البته به فاصله زمانی کوتاهی بعد از گشایش تالار ارز بازرگانی و تالار معاملات ارز توافقی نیز این اقدام صورت می‌گیرد. اما بانک مرکزی و مرکز مبادله از طرف سخت ماجرا اقدام کردند؛ چراکه پاشنه آشیل نظام ارزی کشور، محلی است که مبادلات ارزی در آن صورت می‌گیرد و با اینکه بستر آن مشروعیت و رسمیت ندارد، اما ظرفیتی که در آن بستر در حال انجام معاملات و تامین عرضه و تقاضای خود هستند، مشروعیت دارند که به مقبولیت تبدیل شده است.

تلاش برای کشف نرخ قابل انکا پس از ۵۰ سال

نبی‌زاده خاطر نشان کرد: متأسفانه امروز، نرخ بازار غیر رسمی برای اطلاع از قیمت ارز مد نظر قرار می‌گیرد و کسی توجه ندارد که در مرکز مبادله نرخ ارز چه میزان است. اگر بتوانیم طی این روند تمام معاملات ارزی کشور را در یک بستر سازماندهی کنیم، کشف نرخ‌ی که در این مرکز صورت می‌گیرد، کشف نرخ‌ی است که بعد از ۵۰ سال قابل انکا است. به بیان دیگر در کشور ما و تا امروز، کشف نرخ صحیح صورت نگرفته است. برای مثال در مقاطعی نرخ بازار رسمی و غیر رسمی یکسان بوده، اما مشخص نبوده است که برای کشف آن نرخ چه کسانی از چه طریقی علامت گرفته‌اند. وی ادامه داد: امروز می‌توانیم ادعا کنیم که یک پنجره جدید وجود دارد که می‌توان به کشف نرخ آن نیز اتکا کرد. البته باید تأکید کرد که با معاملات اولیه قرار نیست کشف نرخ‌ی واقعی رخ دهد و ما نیز انتظار نداریم که در روز صفر معاملات در تالار ارز توافقی، عددی که کشف شود، نرخ ارز اقتصاد کشور باشد. به عبارت دیگر پیش بینی شده که پس از دو الی سه ماه و زمانی که عمق لازم در بازار ارز توافقی ایجاد شد، بتوانیم به یک کشف نرخ قابل انکا برسیم. اما در حال حاضر بانک مرکزی الزام قانونی اجباری برای ورود صادرکنندگان غیر نیمایی به این تالار ایجاد نکرده و در صورتی که الزامات مورد نیاز ایجاد شود، می‌توانیم از معاملات توافقی ارز در این تالار عمق سنجی لازم را انجام داده و به یک کشف نرخ ارز قابل انکا برسیم.

مزیت‌ها نظام رسمی پرداخت برای بانک مرکزی

قائم مقام مرکز مبادله گفت: در صورت تحقق و دست‌یابی به یک نظام رسمی پرداخت در کشور، بانک مرکزی می‌تواند از ایجاد شوک اقتصادی به بازار و ایجاد نوسانات نرخ ارز به میزان قابل توجهی جلوگیری کند؛ چراکه تمام متعاملین مشروع و حاضر در بازار ارز را در یک ساختار و بستر گرد هم آورده است.

گروه‌های هدف تالار ارز توافقی

نبی‌زاده خاطر نشان کرد: منظور از تالار ارز اشخاص، افراد صادرکننده هستند که شامل صادرکنندگان به اصطلاح کلان نمی‌شود و همه این اشخاص قرار است در بستری گرد هم آیند که بانک مرکزی بتواند آن‌ها را رصد کند و واردکنندگان نیز همه در این بازار حضور داشته که در این شرایط می‌تواند معنای بازار واقعی را به آن اطلاق کرد و از بازار ارزی صحبت کرد که در آن کشف نرخ صورت می‌گیرد و این کشف نرخ در زمان‌های لزوم ممکن است دچار کسری و یا مازاد شود که با واکنش به موقع بانک مرکزی، پوشش داده شود.

وی تصریح کرد: در این زمینه بانک مرکزی و مرکز مبادله قصد ندارند با اقدامات سریع و بدون فرهنگ‌سازی مورد نیاز بازار جدید ایجاد کنند، بلکه همانطور که رئیس کل بانک مرکزی به آن اشاره کرد، طی زمان و با اقدامات تدریجی یک بازار جامع در یک بستر کاملاً شفاف ایجاد می‌شود.

تالارهای جدید ارزی در راه است

قائم مقام مرکز مبادله به دیگر اقدامات بانک مرکزی و مرکز مبادله برای گسترش بازار رسمی معاملات ارز گفت: در کنار موارد ذکر شده، ارز خدماتی نیز وجود دارد. قانون برنامه، ظرفیت‌هایی برای توسعه بستر ارز خدماتی و فنی و مهندسی را پیش بینی کرده که مقرر است تالار و سامانه ارز خدماتی نیز به فاصله کوتاهی از گشایش تالار ارز توافقی، افتتاح شود. همچنین ارز مسافری نیز در آینده نزدیک در این مرکز، متمرکز می‌شود.

بسترهای لازم پیش بینی شده است

نبی‌زاده افزود: مرکز مبادله ارز و طلای ایران به عنوان ابزار سیاست ارزی بانک مرکزی، در یک فرایند یک ساله سامانه‌های مورد نیاز ارز در حوزه‌های مختلف را آماده سازی و در کنار آن نظام و شبکه بانکی کشور برای این اقدامات آمادگی لازم را به دست آورده تا در نهایت همه نیازها و عرضه و تقاضای ارزی مورد نیاز کشور در یک بستر کاملاً شفاف تجمع شود و همه این اقدامات مرحله اول رسمی شدن نظام پرداخت ارزی در داخل مرزهای کشور است که متعاقب آن می‌توانیم مدعی باشیم بانک مرکزی بر تمام منابع و مصارف ارزی کشور نظارت، کنترل و مدیریت دارد.

اقتصاد کلان

گام اقتصاد

بخشنامه تهیه و تنظیم لایحه بودجه سال ۱۴۰۴ ابلاغ شد

بخشنامه تهیه و تنظیم لایحه بودجه سال ۱۴۰۴ کل کشور و پیوست‌های هفت‌گانه آن از سوی رئیس جمهوری ابلاغ شد.

به گزارش گام اقتصادی، بر اساس اعلام سازمان برنامه و بودجه کشور، بخشنامه بودجه سال ۱۴۰۴ کشور، هفت پیوست دارد که شامل برنامه زمان‌بندی تهیه و تنظیم لایحه برنامه و بودجه سال ۱۴۰۴ به‌صورت دومرحله‌ای؛ ضوابط مالی تهیه و تنظیم لایحه برنامه و بودجه سال ۱۴۰۴؛ دستورالعمل و فرم‌های تهیه و تدوین بودجه دستگاه‌های اجرایی؛ دستورالعمل بودجه‌ریزی مبتنی بر عملکرد و برنامه عملیاتی سالانه؛ دستورالعمل تهیه و تنظیم بودجه شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت؛ دستورالعمل غربالگری طرح‌ها و پروژه‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و دستورالعمل تنظیم پیوست تسهیلات بانکی و هزینه‌های فرایودجه‌ای است.

در قسمتی از مقدمه بخشنامه بودجه سال ۱۴۰۴ که به امضای «مسعود پزشکیان»، رئیس‌جمهوری اسلامی ایران، رسیده، آمده است: «برنامه دولت چهاردهم از ابتدا، تحقق اهداف مندرج در سند چشم‌انداز و اجرایی کردن سیاست‌های کلی نظام ابلاغی مقام معظم رهبری به‌ویژه سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی و احکام و اصلاحات ساختاری مندرج در قانون برنامه هفتم پیشرفت اعلام شده است. در نتیجه، لایحه بودجه سال ۱۴۰۴ کل کشور بر اساس احکام قانون برنامه و با نگاهی به بسته‌های اصلاحات ساختاری که مورد تصویب شورای عالی هماهنگی سران قوا قرار گرفته است، تدوین می‌شود.»

در ادامه این مقدمه آمده است: «بخشنامه بودجه سال ۱۴۰۴ کل کشور بر پایه احکام قانون برنامه هفتم و در سه سرفصل تبیین شرایط اقتصاد کلان، رویکردهای کلان و اجرایی لایحه بر اساس احکام قانون برنامه هفتم پیشرفت ابلاغ می‌گردد. کلیه دستگاه‌های اجرایی مکلفند بر اساس راهبردها و اصول این بخشنامه و مستندات پیوست، نسبت به انجام تکالیف خود در تدوین لایحه، اقدام مقتضی به‌عمل آورند.»

سیگنال‌های مثبت وزیر اقتصاد به بازار سرمایه

وزیر امور اقتصادی و دارایی در روزهای اخیر سیگنال‌های مثبتی را به اقتصاد کشور داد که از آن جمله می‌توان به بازگشت اعتماد سهامداران به بازار سرمایه و رفع ناترازی شبکه بانکی کشور اشاره کرد. به گزارش گام اقتصادی به نقل از ایسنا، بازار سرمایه در ماه‌های گذشته به ویژه یک ماه اخیر، روزهای خوشایندی را سپری نکرد و شرایط تا آنجا پیش رفت که نهادهای سیاست‌گذاری اقتصاد کشور از جمله بانک مرکزی به مسئله ریزش سهام ورود کردند تا بتوانند با برنامه‌های حمایتی، خروج سرمایه و کاهش ارزش سهام را مهار و کنترل کنند. در کنار آن سازمان بورس نیز با اقدامات کنترلی خود، از جمله ایجاد محدودیت در دامنه نوسان و همچنین درخواست تریبق نقدینگی از صندوق توسعه، راهکارهای خود را برای کنترل این وضعیت و در نهایت بهبود شرایط و حال و هوای بازار سرمایه به آزمون نهاد. پیامدهای این اقدامات را بازار سرمایه و فعالان اقتصادی به فال نیک گرفتند و در روزهای بعد شاهد رشد پلکانی ارزش سهام و بازگشت شاخص کل بازار سرمایه به کانال دو میلیون بودیم. با این حال هنوز محدودیت دامنه نوسان وجود دارد که نشان از تدام سیاست کاهشی ریسک در این بازار داشته و باید منتظر باشیم که با بهبود شرایط موجود در بازار سرمایه، شاهد کاهش وضعیت چالشی این بخش از اقتصاد کشور باشیم.

خبر بهتر آنکه، عبدالناصر همتی -وزیر امور اقتصادی و دارایی- در مراسم معارفه به عنوان وزیر اقتصاد و تکریم از وزیر اقتصاد پیشین که با حضور رئیس جمهور برگزار شد، در صحبت‌های خود سیگنال‌های مثبتی را به بازار سرمایه مخابره کرد.

سکاندار وزارت اقتصاد با واقف بودن بر وضعیت اقتصادی موجود خاطر نشان کرد: شرایط اقتصادی سخت است اما اراده اصلاح هم در دولت چهاردهم وجود دارد و به همه اطمینان می‌دهیم تمام تلاش خود را برای اینکه قدری از آلام و سختی‌های اقتصادی را کاهش دهیم، به کار خواهیم گرفت.

بسیاری از مشکلات به حکمرانی اقتصادی باز می‌گردد

همتی ادامه داد: ما با فرض وجود تحریم‌ها قرار است کار کنیم و بر این اساس باید شیوه حکمرانی را اصلاح کنیم؛ بسیاری از مشکلاتی که در حوزه‌های مختلف از جمله سیاست‌های ارزی، بازار پول، بازار سرمایه، تجارت خارجی و مشکلات فضای کسب و کار به حکمرانی اقتصادی ما باز می‌گردد و ربطی به تحریم‌ها ندارد و موضوعاتی همچون قیمت گذاری دستوری و مداخله دولت در بخش‌های مختلف اقتصادی به این مشکلات دامن می‌زند.

ناترازی بانک‌های غیر قابل تصور است

وی در گفته‌های خود در جلسه معارفه خاطر نشان کرد: مهم‌ترین دستور کار ما، مسئله ناترازی بودجه است که اسال اقدامات جدی باید برای توازن بودجه انجام شود. ناترازی بانک‌ها غیرقابل تصور است، تا به حال چنین حالتی را در سیستم بانکی ندیده‌ایم و باید به صورت جدی باید برای آن چاره‌اندیشی شود.

کمک به بازار سرمایه با کاهش تعدد نرخ‌های ارز

وزیر امور اقتصادی و دارایی همچنین به موضوع چندنرخ‌ی بودن ارز اشاره دارد و گفته است که تعدد نرخ‌های ارز را کاهش می‌دهیم که این خود یک سیگنال مثبت برای صادرکنندگان و بازار سرمایه خواهد بود و بهبود بازار سرمایه و بورس از اولویت‌های اصلی من است.

بی شک، این تصمیم می‌تواند به سود صادرکنندگان تمام شده و زمینه افزایش درآمد‌ها و حاشیه سود خالص شرکت‌ها و تولیدکنندگان بورسی و غیر بورسی را فراهم سازد که می‌تواند به افزایش سرمایه گذاری در بازار سرمایه و ورود نقدینگی به این بازار منجر شود.

سکاندار وزارت اقتصاد همچنین هفته گذشته در جلسه بررسی صلاحت وزاری پیشنهادی توسط مجلس شورای اسلامی یکی از برنامه‌های خود را تسریع در اجرای قانون جدید تأمین مالی تولید و زیرساخت‌ها دانست و گفت: گام‌های اساسی برای استفاده از ظرفیت این قانون برداشته خواهد شد و براساس قانون برنامه هفتم- توسعه، از قیمت‌گذاری دستوری اجتناب، از دخالت‌های غیر ضروری در امور اقتصادی پرهیز خواهد شد تا یک اقتصاد رقابت پذیر و پیش بینی پذیر که واحدهای تولید در آن احساس امنیت کنند و سرمایه گذاری افزایش یابد را شاهد باشیم تا سهامداران بورس با اطمینان در آن بازار حضور داشته باشند. همتی در پایان نطق خود در مجلس شورای اسلامی با صراحت خاطر نشان کرد: تاکید می‌کنم که بازار بورس باید سمبل اعتماد سهامداران باشد.

قول مساعد سفیر چین برای تسهیل صدور ویزا و بازنگری در تعرفه‌ها

رئیس اتاق بازرگانی ایران در دیدار با سفیر چین بر اجرای برنامه‌های قرارداد ۲۵ ساله، حذف ویزا و بازنگری در تعرفه‌ها تاکید کرد. به گزارش گام اقتصادی، صمد حسن‌زاده، رئیس اتاق بازرگانی ایران در حاشیه دیدار اخیر خود با سونگ یی وو، سفیر چین در ایران گفت: در سه ماهی که سفیر جدید چین در ایران مسئولیت این سفارتخانه را قبول کرده‌اند این دومین ملاقاتی است که با ایشان داشته‌ام و در نشست با ایشان درباره برنامه‌های قرارداد ۲۵ ساله‌ای که بین ایران و چین منعقد شده صحبت‌هایی انجام دادم.

رئیس قوه قضاییه:

موفقیت دولت را موفقیت نظام می‌دانیم

و حتی مجرم را علی‌الدوام خطاکار و مجرم بدنامیم؛ باید فرد خطاکار و مجرم را اصلاح کنیم و به اغوش جامعه و نظام بازگردانیم؛ قدر مُسلم با فردی که مرتکب خطا و جرم می‌شود باید برخورد قانونی و اصلاح‌گرایانه کرد اما نباید او را طرد کرد؛ با طرد کردن او، شاید خود و کشور را از تخصص، علم، دانش و هنری که آن فرد دارد، برای همیشه محروم کنیم

رئیس قوه قضاییه در ادامه، نیل و رسیدن به درک مشترک درخصوص مسائل و مشکلات کشور را یکی از ضروریات و بنیات برای پیشبرد امور دانست و گفت: قوای سه‌گانه و مشخصاً دو قوه مجریه و قضاییه باید بر نشست‌های هم‌اندیشی خودیغزایند و باتشکیل کارگروه‌هایی مشترک، در قبال مسائل و مشکلات کشور، نخست به درک و فهم واحد ناثل آیند و متعاقب آن بتوانند با همگرایی و همکاری، راهکارهای علمی و تخصصی برای برون‌رفت از مشکلات، اتخاذ و تجویز نمایند. محسنی اژه‌ای تصریح کرد: بار دیگر تاکید می‌کنم که قوه قضاییه همواره در کنار دولت خواهد بود و برای پیشرفت و تعالی کشور و رفع مشکلات و دغدغه‌های مردم، تمام مساعی و تلاش خود را در همراهی با دولت به کار خواهد بست؛ ما موفقیت دولت را موفقیت نظام و همه اجزای آن از جمله دستگاه قضایی می‌دانیم؛ دغدغه ما تعالی و پیشرفت نظام و کشور است؛ خوشبختانه آقای پزشکیان دغدغه چنانچی و طبعی ندارند و دارای نگاه کلان و ملی هستند و ما نیز بر این عهد استواریم. همچنین در این نشست حجت‌الاسلام والمسلمین «خلیلی» معاون اول قوه قضاییه با اشاره به ضرورت استمرار برگزاری نشست‌های مشترک میان قوای سه‌گانه در راستای ایجاد فهم یکسان از مسائل و شکل‌گیری نگرش واحد برای رسیدن به اهداف مشترک، اظهار کرد: همفکری و هم‌افزایی و تعامل میان قوا در حل مشکلات و مسائل موجود بسیار مؤثر است و ضرورت دارد که در این راستا، سازوکار درستی در خصوص نحوه این تعامل و همفکری ایجاد شود.

معاون اول قوه قضاییه با بیان اینکه اولویت ما در قوه قضاییه مبارزه با ساختارهای فسادزاست، گفت: فرد فاسد در بستر یک ساختار فاسد شکل می‌گیرد؛ بهترین آدم‌ها هم هنگامی که در یک ساختار نامناسب قرار می‌گیرند، تاثیرگذار نخواهند بود؛ یکی از مأموریت‌های اصلی سازمان بازرسی، شناسایی بسترها و گلوگاه‌های فساد و همکاری با دولت برای رفع این گلوگاه‌های فسادزاست؛ ما در این راستا، ایجاد کارگروهی مشترک میان قوه قضاییه و دولت با محوریت سازمان بازرسی را بسیار مهم می‌دانیم.

حجت‌الاسلام مظفری رئیس دیوان عدالت اداری نیز طی سخنانی در این نشست اظهار کرد: با توجه به تأکیدات رئیس قوه قضاییه مبنی بر تعامل حداکثری با دولت، از دو سال و نیم گذشته تا به امروز، ۲۲ کارگروه مشترک میان دیوان عدالت اداری و دولت شکل گرفته است.

وی با بیان اینکه طی دو سال و نیم گذشته، بیش از ۳۰۰ نشست مشترک را با بخش‌ها و دستگاه‌های مختلف دولتی داشته‌ایم، گفت: هدف ما از برگزاری این نشست‌ها، حمایت از حقوق شهروندی در سایه قانون و تسریع فرایند دسترسی مردم به حقوق قانونی‌شان است.

رئیس دیوان عدالت اداری افزود: در نتیجه اقداماتی که در دوره تحول و تعالی قضایی صورت گرفته، هم اکنون دو سال متوالی است که در حوزه شکایات فردی، با کاهش ورودی پرونده به دیوان عدالت اداری مواجه هستیم؛ همچنین در حوزه شکایات از مصوبات دولتی قریب به ۴۰ درصد کاهش ورودی داشته‌ایم؛ امپلوریم با نگاه بلند دولت و رئیس جمهور، این تعامل مثبت همچنان ادامه‌یابد کند.

حجت‌الاسلام مظفری با بیان اینکه طی ۱۵ ماه گذشته دیوان عدالت اداری هشت هزار و ۸۰۰ نفر از مدیران حقوقی بخش‌های دولتی در سراسر کشور را تحت آموزش قرار داده است، گفت: ضرورت دارد نمایندگان حقوقی بخش‌های مختلف در زمان رسیدگی به شکایات علیه دستگاه‌های متبوع‌شان در دیوان عدالت اداری، به صرف ارائه لایحه کتبی بسنده نکنند و با حضور در هیئت‌های عمومی و تخصصی از مصوبات دستگاه متبوع خود دفاع کنند.

رئیس دیوان عدالت اداری همچنین «توجه کافی به بار مالی سنگین لایوح و طرح‌ها»، «صدور بی‌رویه بخشنامه‌ها توسط مدیران دستگاه‌های اجرایی»، «تاخیر در تصویب آیین نامه‌ها» و «عدم توجه به مقررات قانونی در انتصابات و برگزاری آزمون‌ها» را از جمله چالش‌های موجود میان دیوان عدالت اداری و دستگاه‌های دولتی عنوان که باید برای حل و فصل آنها، تدابیر لازم اتخاذ شود و اقدامات مقتضی صورت بگیرد

رئیس قوه قضاییه گفت: بار دیگر تاکید می‌کنم که قوه قضاییه همواره در کنار دولت خواهد بود و برای پیشرفت و تعالی کشور و رفع مشکلات و دغدغه‌های مردم، تمام مساعی و تلاش خود را در همراهی با دولت به کار خواهد بست.

به گزارش گام اقتصادی از مرکز رسانه قوه قضاییه، همزمان با هفته دولت و آغاز به کار دولت چهاردهم، نشست مشترک مسئولان عالی قضایی و هیئت دولت، صبح امروز با حضور حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی اژه‌ای و مسعود پزشکیان رؤسای دو قوه و مسئولان عالی‌رتبه قوای قضاییه و مجریه در نهاد ریاست‌جمهوری برگزار شد.

حجت‌الاسلام محسنی اژه‌ای طی سخنانی در این نشست مشترک، ضمن گرامیداشت هفته دولت و یاد و خاطره شهدای دولت به ویژه شهیدان رجایی و باهنر و رئیسی و همچنین تیریک آغاز به کار دولت چهاردهم، اظهار کرد: برای دولت چهاردهم ارزیی توفیق دارم. حقیقتاً از آقای پزشکیان به جهت گوناگون به ویژه از حیث تأکیدات‌شان درخصوص ضرورت پابندی به قانون و سیاست‌های کلی ابلاغی و برنامه هفتم، کمال تشکر و قدردانی را دارم.

رئیس قوه قضاییه در ادامه ضمن تبیین و تشریح ابعاد مختلف مقوله عدالت بیان داشت: خوشبختانه رئیس‌جمهور اعتقاد راسخی به مقوله تحقق عدالت در شئون مختلف دارند و و این امر بسیار حائز اهمیت است. باید توجه داشت که یکی از مأموریت‌های مهم نظام جمهوری اسلامی، استقرار تمام و کمال عدالت اجتماعی می‌باشد. ما در این زمینه به کار و تلاش بیشتر نیاز داریم. بدون تردید تحقق تمام و کمال عدالت اجتماعی نیازمند ساختار، قانون و اجرا و مجری عادل و عادلانه است.

محسنی اژه‌ای در ادامه بر ضرورت همگرایی و هم‌افزایی هر چه بیشتر ارکان و قوای کشور جهت پیشبرد امور مردم تاکید کرد و درهمین راستا گفت: بیش از ۴۵ سال و به عبارتی حدود نیم قرن از پیروزی انقلاب اسلامی گذشته است، فلذا سازوار نیست امروز دیگر تواناییم با تجربیات گران‌سنگی که اندوخته‌ایم بر اختلاف سلیق و نظرات که امری طبیعی و مرسوم است، چیره و غالب شویم. باید به رغم وجود اختلاف سلیاق، با همدلی و همگرایی و هم‌افزایی، امور کشور و مردم را به پیش ببریم و از مشغول شدن به حواشی، جدا اجتناب و احتراز کنیم

رئیس قوه قضاییه افزود: اختلاف در سلیقه و تفاوت نظرات در وجوه و امور مختلف، امری طبیعی است؛ مهم آن است که ما بتوانیم با تکیه و تاکید بر وجوه اشتراکی، بارهای بر زمین مانده را به دوش بکشیم و لحظه‌ای در خدمت‌رسانی به مردم و حرکت در مسیر تعالی کشور و رفع مشکلات درنگ و تعلل نکنیم.

محسنی اژه‌ای تاکید کرد: ما امروز حاکمیت داریم؛ ما فقط واعظ نیستیم که نصیحت کنیم؛ ما مسئولیت حاکمیتی داریم و نمی‌توانیم نسبت به دنیا و آخرت مردم بی‌تفاوت باشیم. نظام جمهوری اسلامی هم نسبت به دنیا و هم آخرت مردم مسئول است؛ ما باید برای مردم، زندگانی و دنیایی آباد و عزتمندانه و شیرافتمندانه ایجاد کنیم و متعاقب آن، از ارزش‌های الهی و دینی نیز با جدیت پاسداری کنیم و با ظلم و ظالمین و فساد و مفسدین، مبارزه‌ای مجدانه و پیگیرانه داشته باشیم.

رئیس قوه قضاییه در ادامه با اشاره به اهمیت نقش مردم در نظام جمهوری اسلامی اظهار کرد: نظام ما نظامی مردم‌محور است و این نظام در برهه‌های مختلف، با اتکاء به مردم و بهره‌گیری از ظرفیت‌های سرشار مردمی توانسته است بر مشکلات و موانع گوناگون غلبه یابد. کند. در شرایط فعلی و مقطع کنونی نیز ما باید مردمی بودن را هر چه بیشتر و افزون‌تر در نوع حکمرانی خود پیاده کنیم؛ برای تحقق این منظور، ضروری است به مردم و افکار آنان احترام بگذاریم و از ظرفیت‌های مردمی، به طور کامل و جامع بهره بگیریم و میان خطاهایی که احیاناً از ناحیه آنها سر می‌زند با دشمنی دشمنان و عناد عنودان، تمایز و تفاوت قائل شویم. قطعاً باید میان خطایی که از ناحیه عضوی از جامعه سر می‌زند با اقدامات انحصاری که در مقابل آرمان‌های کشور ایستاده‌اند، تمایز و تفکیک قائل شد و با این دو مقوله، بصورت یکسان برخورد نکرد. محسنی اژه‌ای تصریح کرد: رویکرد ما در قبال عضوی از جامعه که خطایی از او سر زده و هدفش عناد و دشمنی نیست، باید رویکردی اصلاح‌مدارانه و جذب‌کننده باشد؛ باید ببینیم که چه تعداد از افراد را می‌توانستیم اصلاح و جذب کنیم اما غفلت ورزیدیم و آنان را به جرگه مقابل خود سوق دادیم؛ قطعاً نباید اینگونه باشد که یک فرد خطاکار

